

Dosarul nr. 1ra-240/22
1-18196404-01-1ra-16022022

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

D E C I Z I E

20 iunie 2022

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în următoarea componență:

Președinte: Toma Nadejda,

Judecătorii: Diaconu Iurie, Catan Liliana, Guzun Ion și Boico Victor,

juducând fără citarea părților, recursul ordinar declarat de către avocatul Buguța Elena în numele părții civile Barcaru Marin, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 02 noiembrie 2021 și sentinței Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 13 noiembrie 2020, în cauza penală în privința lui,

Mîțu Ion xxxxxx, născut la 04 aprilie 1994,
originar și domiciliat în xxxxxxxxxxxx,
xxxxxxxxxxx.

Termenul de examinare:

Prima instanță: 31.10.2018 – 13.11.2020;

Instanța de apel: 11.02.2021 – 02.11.2021;

Instanța de recurs: 16.02.2022 – 20.06.2022.

A C O N S T A T A T

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 13 noiembrie 2020, *pe baza probelor administrate la faza de urmărire penală, în procedura prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală*, Mîțu Ion a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 190 alin. (1) Cod penal, la 1 (unu) an închisoare.

Potrivit art. 90 Cod penal, a fost dispusă executarea condiționată a pedepsei stabilite lui Mîțu Ion, pentru un termen de probațiune de 3 (trei) ani.

A fost admisă parțial acțiunea civilă înaintată de Barcaru Marin, fiind dispusă încasarea din contul inculpatului Mîțu Ion în beneficiul părții vătămate Barcaru Marin, suma de 30 000 (treizeci mii) lei, cu titlu de prejudiciu moral, și suma de 5 000 (cinci mii) lei, cu titlu de cheltuieli de asistență juridică.

În rest, acțiunea civilă a fost respinsă ca neîntemeiată.

2. Pentru pronunțarea sentinței, prima instanță a constatat în fapt, că Mîțu Ion, la 19 octombrie 2017, având scopul dobândirii ilicite a autoturismului ce-i aparține cet. Barcaru Marin, aflându-se în preajma centrului de agrement „Megapolis Mall”, situat pe str. Bucovina, mun. Chișinău, prin inducerea în

eroare, prezentând ca adevărată o faptă mincinoasă, după un set îndelungat de tratative, sub pretextul inventat de a procura automobilul cu achitarea în rate, neavând din start astfel de intenții, a dobândit de la Barcaru Marin automobilul de model BMW cu n/î xxxxxxxx, după ce a părăsit fața locului, cauzându-i ultimului daună materială în proporții considerabile în sumă de 46 000 lei.

Acțiunile lui Mîțu Ion, au fost încadrate în baza art. 190 alin. (1) Cod penal, *escrocherie, adică dobândirea ilicită, prin înșelăciune și abuz de încredere, a bunurilor altei persoane, cu cauzarea de daune.*

3. Avocatul Buguța Elena în numele părții vătămate Barcaru Marin, a contestat sentința cu apel, solicitând casarea parțială a acesteia, în latura civilă, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri în această parte, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care acțiunea civilă să fie admisă integral, și anume suma de 54 000 lei, cu titlu de cheltuieli suportate pentru repararea automobilului, suma de 13 890 lei, cu titlu de dobândă de întârziere și suma de 10 000 lei, cu titlu de cheltuieli pentru asistență juridică.

În motivarea apelului a indicat, că deși prima instanță l-a recunoscut vinovat pe Mîțu Ion de săvârșirea infracțiunii incriminate, iar inculpatul a recunoscut fapta, precum și prejudiciul material și moral cauzat, totuși instanța de judecată a admis parțial acțiunea civilă, aceasta aplicând eronat normele de drept material, iar concluziile expuse în sentință, sunt în contradicție cu circumstanțele cauzei.

Astfel, a menționat că potrivit ordonanței din 16 ianuarie 2018, automobilul recunoscut în calitate de corp delict, a fost transmis de către organul de urmărire penală, părții vătămate, spre păstrare până la adoptarea unei hotărâri cu privire la corpurile delictive, din care motiv partea vătămată nu a avut drept de dispoziție asupra acestui automobil, or, concluzia primei instanțe potrivit căreia repararea prejudiciului peste 2 ani, din momentul transmiterii, consideră că este neîntemeiată.

Cu referire la inscripția „*am primit, obiecții nu am*”, a precizat că aceasta demonstrează că partea vătămată nu are pretenții față de inculpat, or, potrivit legislației civile, pot fi și vicii ascunse care ulterior pot fi depistate. Mai mult, pretențiile materiale în privința inculpatului, sunt defecțiuni care urmează a fi reparate la motor, și nu se referă la aspectul estetic al automobilului.

De asemenea, a indicat că potrivit procesului-verbal de audiere suplimentară a învinuitului Mîțu Ion (f.d. 85-86) din 05 septembrie 2018, acesta a declarat că automobilul s-a aflat în folosința sa, începând cu 19 octombrie 2017, precum și faptul că automobilul este defectat foarte tare, și anume motorul, caroseria și alte piese, din care considerent a fost efectuat actul de defectare tehnică în cadrul SRL „Arestocratus”, care demonstrează că este defectată o parte a componentului din motor, iar reparația constituie 54 230 lei.

Referitor la dobânda de întârziere, invocând prevederile art. 942 Cod civil, a precizat că de fapt, corpul delict – automobilul de model BMW 730 cu n/î xxxxxxxx, a fost transmis părții vătămate doar spre păstrare până la soluționarea cauzei în fond, fapt ce atestă că partea vătămată nu-și poate realiza

dreptul de proprietate în privința automobilului.

Mai mult, a menționat că potrivit recipisei eliberate de către Mîțu Ion, acesta urma să execute obligația de achitare a costului automobilului la data de 19 decembrie 2017, dată la care obligația a devenit exigibilă și urma să fie calculată dobânda de întârziere, până la data depunerii acțiunii civile în cadrul procesului penal.

În acest context, a conchis că în total, dobânda de întârziere pentru perioada 19 decembrie 2017 – 19 noiembrie 2019, constituie suma de 13 890 lei.

Astfel, consideră că prima instanță a aplicat eronat normele de drept material, în partea dobânzii de întârziere.

Cu referire la încasarea sumei de 10 000 lei, cu titlu de cheltuieli pentru asistență juridică, a susținut că deși partea vătămată a beneficiat de asistență juridică în sumă de 10 000 lei, instanța de judecată a apreciat ca fiind rezonabilă doar suma de 5 000 lei. Or, pentru dovada cheltuielilor suportate, prin prisma practicii CEDO, art. 96 Cod de procedură penală și pct. 21¹) din Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție cu privire la practica aplicării de către instanțele judecătorești a legislației despre încasarea cheltuielilor de judecată în cauzele civile, nr. 25 din 28 iunie 2004, partea vătămată a prezentat bonul de plată inclusiv și raportul avocatului, din care motiv consideră că suma de 10 000 lei, achitată avocatului de către partea vătămată, a fost una necesară, reală și rezonabilă.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 02 noiembrie 2021, a fost admis parțial apelul declarat de avocatul Buguța Elena în numele părții vătămate Barcaru Marin, casată parțial sentința, în partea cheltuielilor judiciare, cu pronunțarea unei noi hotărâri, în această parte, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care a fost dispusă încasarea suplimentară cu titlu de cheltuieli judiciare din contul lui Mîțu Ion în beneficiul părții vătămate Barcaru Marin, suma de 5 000 (cinci mii) lei.

În rest, au fost menținute prevederile sentinței primei instanțe.

4.1. În motivarea soluției pronunțate instanța de apel a indicat, că prima instanță corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just a concluzionat că inculpatul a săvârșit infracțiunea incriminată, circumstanțe care au fost constatate din totalitatea de probe administrate la cauza penală, acestea fiind corect apreciate, cu respectarea prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor, astfel că Mîțu Ion, cu certitudine a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 190 alin. (1) Cod penal, escrocheria, adică dobândirea ilicită, prin înșelăciune și abuz de încredere, a bunurilor altei persoane, cu cauzarea de daune.

Instanța de apel a precizat că sentința primei instanțe, se contestă în partea acțiunii civile, din care motiv lipsesc careva temeiuri pentru a interveni în sentință din oficiu, conform art. 409 alin. (2) Codul de procedură penală.

În acest context, instanța de apel a constatat că partea vătămată Barcaru Marin, în cadrul primei instanțe, a înaintat acțiune civilă prin care a solicitat

încasarea prejudiciului material cauzat prin infracțiune în sumă de 30 000 lei, cu titlu de cheltuieli necesare pentru repararea automobilului deteriorat, dobânzii de întârziere în legătură cu neexecutarea obligației în sumă de 13 890 lei, prejudiciului moral în sumă de 30 000 lei și cheltuielilor de judecată (f.d.164-173). Ulterior, la 12 august 2020, în cadrul ședinței de judecată, avocatul Buguța Elena în numele părții vătămate Barcaru Marin, a înaintat o cerere de concretizare a acțiunii civile prin care a majorat pretențiile, astfel solicitând încasarea prejudiciului material cauzat prin infracțiune în sumă de 54 000 lei, cu titlu de cheltuieli necesare pentru repararea automobilului deteriorat, încasarea dobânzii de întârziere în legătură cu neexecutarea obligației în sumă de 13 890 lei, încasarea prejudiciului moral în sumă de 30 000 lei și încasarea cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 10 000 lei (f.d.217-219).

Astfel, reținând prevederile art. 219 alin. (1)-(4), 220 alin. (1)-(2) Cod de procedură penală, art. 1998 alin. (1) Cod civil (*în vigoare la momentul săvârșirii infracțiunii*), instanța de apel a conchis că prima instanță a ținut cont de circumstanțele cauzei, și anume că în rezultatul infracțiunii săvârșite de către inculpat, partea vătămată a fost lipsită de proprietatea sa, ceea ce implică durere psihică, retrăire și neputința de a se bucura de modul obișnuit de viață, or, instanța ierarhic inferioară corect a dispus încasarea în contul părții vătămate, suma de 30 000 lei, care îi va aduce părții vătămate o satisfacție echitabilă în raport cu prejudiciul moral suferit.

Cu referire la soluționarea acțiunii civile în partea încasării prejudiciului material cauzat în rezultatul faptei prejudiciabile, instanța de apel a stabilit, că prin ordonanța din 16 ianuarie 2018, automobilul a fost transmis pentru păstrare părții vătămate Barcaru Marin, iar pe partea verso a ordonanței fiind indicată inscripția „*am primit, obiecții nu am*”.

Prin urmare, instanța de apel a apreciat ca fiind întemeiate concluziile primei instanțe, potrivit cărora din momentul transmiterii bunului până la depunerea cererii de concretizare (31 iulie 2020), au trecut 2 ani, din care motiv încasarea prejudiciului pentru cheltuielile de reparare a automobilului, peste 2 ani de la momentul transmiterii, urmează a fi apreciate în coroborare cu alte date care să confirme temeinicia solicitării. Mai mult, instanța de apel a constatat că în motivarea cerinței de încasare a cheltuielilor de reparare a automobilului, partea vătămată nu a demonstrat legătura causală dintre fapta infracțională săvârșită de către inculpat și deteriorarea automobilului în decursul perioadei de timp în care a fost trimis spre păstrare părții vătămate.

Referitor la încasarea dobânzii de întârziere, solicitată de către partea vătămată, instanța de apel a conchis că întrucât această pretenție este una subsecventă celor de bază, cu privire la încasarea prejudiciului material, care au fost respinse ca neîntemeiate și neprobate, rezultă că urmează a fi respinsă și solicitarea accesorie privind încasarea dobânzii de întârziere, or, în lipsa cauzării unui prejudiciu material decade obligația de încasare a dobânzii de întârziere. Mai mult, prima instanță corect a respins această cerință, și din motiv că dobânda de întârziere se aplică unei creanțe certe, or, automobilul a

fost transmis părții vătămate spre păstrare și nu urmează a fi calificată ca o datorie pretinsă de la inculpat.

Așadar, instanța de apel a conchis că argumentele avocatului, în numele părții vătămate, privind încasarea prejudiciului material și a dobânzii de întârziere, sunt vădit lipsite de suport juridic, acestea fiind examinate de către prima instanță sub toate aspectele.

De asemenea, cu referire la cerința avocatului privind încasarea cheltuielilor judiciare, instanța de apel, reținând prevederile art. 227, 229 alin. (1), (2) Cod de procedură penală, art. 54 al Legii nr. 1260 din 19 iulie 2012 cu privire la avocatură, precum și recomandările privind cuantumul onorariilor avocaților și compensarea de către instanțele de judecată a cheltuielilor de asistență juridică, aprobate de Consiliul Uniunii Avocaților din Republica Moldova prin Decizia nr. 2 din 30 martie 2012, instanța de apel a precizat că potrivit înscrisurilor anexate la materialele cauzei, pretenția privind încasarea cheltuielilor de asistență juridică, greșit a fost admisă parțial și dispusă încasarea sumei de 5 000 lei, or, potrivit raportului privind cheltuielile necesare și rezonabile suportate de partea vătămată pentru serviciile avocatului (f.d.233, vol. I) și bonului de plată seria QL nr. 056543 din 14 august 2020 (f.d.234, vol.I), Burcaru Marin a suportat cheltuieli în sumă de 10 000 lei, iar aceste cheltuieli sunt direct proporționale faptului că partea vătămată a fost reprezentată în cadrul dosarului penal, de către avocatul Buguța Elena, în baza mandatului nr. 1349233 din 20 ianuarie 2020 (f.d.179, vol. I), din care motiv această sumă urmează a fi încasată din contul inculpatului Mîțu Ion.

Or, analizând aportul avocatului la examinarea cauzei, timpul și munca depusă, ponderea mijloacelor de apărare utilizate în cauză, este justificată soluția de a admite solicitarea privind încasarea cheltuielilor de asistență juridică, urmând a fi dispusă încasarea suplimentară din contul inculpatului Mîțu Ion în beneficiul părții vătămate Barcaru Marin, cheltuielile de asistență juridică suportate la judecarea cauzei, în sumă de 5 000 lei, aceasta fiind o sumă echitabilă, reală și rezonabilă, în raport cu complexitatea cauzei și munca prestată de avocat.

5. Avocatul Buguța Elena în numele părții vătămate Barcaru Marin, fără a invoca un temei concret din cele prevăzute la art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, contestă hotărârile instanțelor de fond cu recurs ordinar, solicitând casarea parțială a acestora, în latura civilă, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, în această parte, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care acțiunea civilă depusă de partea vătămată Barcaru Marin, să fie admisă integral.

În argumentarea recursului menționează, că deși prima instanță l-a recunoscut vinovat pe Mîțu Ion de săvârșirea infracțiunii incriminate, iar inculpatul a recunoscut fapta, precum și prejudiciul material și moral cauzat, totuși instanța de judecată a admis parțial acțiunea civilă, aceasta aplicând eronat normele de drept material, iar concluziile expuse în sentință, sunt în contradicție cu circumstanțele cauzei.

Astfel, menționează că potrivit ordonanței din 16 ianuarie 2018,

automobilul recunoscut în calitate de corp delict, a fost transmis de către organul de urmărire penală, părții vătămate, spre păstrare până la adoptarea unei hotărâri cu privire la corpurile delictive, din care motiv partea vătămată nu a avut drept de dispoziție asupra acestui automobil, or, concluzia primei instanțe potrivit căreia repararea prejudiciului peste 2 ani, din momentul transmiterii, consideră că este neîntemeiată.

Cu referire la inscripția „*am primit, obiecții nu am*”, precizează că aceasta demonstrează că partea vătămată nu are pretenții față de inculpat, or, potrivit legislației civile, pot fi și vicii ascunse care ulterior pot fi depistate. Mai mult, pretențiile materiale în privința inculpatului, sunt legate de defecțiuni care urmează a fi reparate la motor, și nu se referă la aspectul estetic al automobilului.

De asemenea, indică că potrivit procesului-verbal de audiere suplimentară a învinuitului Mîțu Ion (f.d.85-86) din 05 septembrie 2018, acesta a declarat că automobilul s-a aflat în folosința sa, începând cu 19 octombrie 2017, precum și faptul că automobilul este defectat foarte tare, și anume motorul, caroseria și alte piese, din care considerent a fost efectuat actul de defectare tehnică în cadrul SRL „Arestocratus”, care demonstrează că este defectată o parte a componentului din motor, iar reparația constituie 54 230 lei.

Referitor la dobânda de întârziere, invocând prevederile art. 942 Cod civil, precizează că de fapt, corpul delict – automobilul de model BMW 730 cu n/î xxxxxxxx, a fost transmis părții vătămate doar spre păstrare până la soluționarea cauzei în fond, fapt ce atestă că partea vătămată nu-și poate realiza dreptul de proprietate în privința automobilului.

Mai mult, menționează că potrivit recipisei eliberate de către Mîțu Ion, acesta urma să execute obligația de achitare a costului automobilului la data de 19 decembrie 2017, dată la care obligația a devenit exigibilă și urma să fie calculată dobânda de întârziere, până la data depunerii acțiunii civile în cadrul procesului penal.

În acest context, conchide că în total, dobânda de întârziere pentru perioada 19 decembrie 2017 – 19 noiembrie 2019, constituie suma de 13 890 lei.

Astfel, consideră că instanțele de fond eronat au aplicat normele de drept material, în partea dobânzii de întârziere.

Cu referire la încasarea sumei de 10 000 lei, cu titlu de cheltuieli pentru asistență juridică, susține că deși partea vătămată a beneficiat de asistență juridică în sumă de 10 000 lei, prima instanță a apreciat ca fiind rezonabilă doar suma de 5 000 lei, eroare care a fost corectată de către instanța de apel, prin admiterea integrală a cheltuielilor de asistență juridică. Or, pentru dovada cheltuielilor suportate, prin prisma practicii CEDO, art. 96 Cod de procedură penală și pct. 21¹) din Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție cu privire la practica aplicării de către instanțele judecătorești a legislației despre încasarea cheltuielilor de judecată în cauzele civile, nr. 25 din 28 iunie 2004, partea vătămată a prezentat bonul de plată inclusiv și raportul avocatului, din

care motiv consideră că suma de 10 000 lei, achitată avocatului de către partea vătămată, a fost una necesară, reală și rezonabilă.

6. Procurorul a depus referință la recursul declarat de avocatul Buguța Elena în numele părții vătămate, pledând pentru dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În opinia procurorului, concluzia instanței de apel cu privire la soluționarea acțiunii civile, nu corespunde prevederilor art. 219 Cod de procedură penală.

7. Judecând recursul ordinar, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit ajunge la concluzia că acesta urmează a fi admis, cu casarea parțială a deciziei instanței de apel, în latura civilă în partea soluționării chestiunii privind încasarea din contul inculpatului a prejudiciului material, din următoarele considerente.

Se constată că, avocatul Buguța Elena în numele părții vătămate Barcaru Marin, respectând prevederile art. 422 Cod de procedură penală, a declarat recursul ordinar în termen.

Conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, fiind în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația condamnaților.

Dispozițiile art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevăd că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Potrivit practicii judiciare constante, erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial. Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Potrivit prevederilor art. 434 Cod de procedură penală, judecând recursul împotriva deciziei instanței de apel, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție verifică legalitatea hotărârii atacate pe baza materialelor din dosar și se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în recurs de titularul acestuia.

Soluția de admitere a recursurilor declarate, în drept, se întemeiază pe dispoziția art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, potrivit căreia judecând recursul instanța este în drept să-l admită, cu casarea parțială a hotărârii atacate și dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanță, la această etapă a procedurilor.

Conform art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. În vederea soluționării apelului,

instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor. Instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Potrivit recursului declarat de către avocatul Buguța Elena în numele părții vătămate Barcaru Marin, autorul nu invocă expres temeiurile de casare prevăzute la art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, însă argumentele în baza cărora își întemeiază criticile asupra deciziei contestate în latura civilă sunt incidente temeiurilor pentru recurs prevăzute de art. art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală - *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărîrii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței.*

Verificând hotărârea atacată, Colegiul penal lărgit constată că aceasta este motivată, atât prin prisma procesului de evaluare și apreciere a probelor prezentate de părți în raport cu faptele reținute în sarcina inculpatului Mîțu Ion, cât și în partea pedepsei individualizate. Decizia corespunde prevederilor articolelor 414, 417 Cod de procedură penală, iar soluția în partea individualizării pedepsei este una argumentată, întemeiată și corectă.

Astfel, Colegiul penal lărgit consideră că, decizia instanței de apel în partea stabilirii vinovăției, aprecierii probelor și concluziilor privind răspunderea, felul și mărimea pedepsei penale este una legală și motivată, lipsind în această parte careva teme de casare prevăzute de art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală.

În aceste condiții, instanța de recurs notează că, potrivit jurisprudenței constante a CtEDO se admite însușirea concluziilor instanțelor ierarhic inferioare de către instanțele ierarhic superioare, or, potrivit pct. 37 a hotărîrii sale în cauza *Albert vs. România* din 16.02.2010, se statuează că *art. 6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (Van de Hurk vs Olanda, 19 aprilie 1994, pct. 61), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale. În cazul când constatările acestora sunt fundamentate în fapt și în drept, fiind amplu prezentate în hotărârile atacate, constatându-se că la administrarea probelor nu au fost încălcate drepturile și libertățile constituționale ale participanților la proces, iar probele puse la baza hotărârilor nu conțin erori procesuale ce ar putea influența autenticitatea concluziilor formulate de instanțe.*

Distinct de cele relatate mai sus, Colegiul penal lărgit reține că partea vătămată Barcaru Marin a înaintat acțiune civilă în prezentul proces penal, solicitând încasarea de la inculpatul Mîțu Ion a prejudiciului material cauzat prin săvârșirea infracțiunii în sumă de 30 000 lei, a prejudiciului material cauzat prin săvârșirea infracțiunii în sumă de 13 890 lei, cu titlu de dobândă de întârziere în legătură cu neexecutarea obligației, a prejudiciului moral în sumă de 30 000 lei și a cheltuielilor judiciare suportate (f.d. 164-173, vol. I).

Ulterior, prin cerere de concretizare a pretențiilor din cadrul acțiunii civile, avocatul Buguța Elena în numele părții vătămate Barcaru Marin, a solicitat încasarea de la inculpatul Mîțu Ion a prejudiciului material cauzat prin săvârșirea infracțiunii în sumă de 54 000 lei, cu titlu de cheltuieli necesare pentru repararea bunului/automobilului deteriorat, a prejudiciului material cauzat prin săvârșirea infracțiunii în sumă de 13 890 lei, cu titlu de dobândă de întârziere în legătură cu neexecutarea obligației, a prejudiciului moral în sumă de 30 000 lei și a cheltuielilor judiciare suportate pentru asistența juridică în sumă de 10 000 lei (f.d. 217-2019, vol. I).

Potrivit sentinței, acțiunea civilă înaintată de partea vătămată Barcaru Marin a fost admisă parțial, fiind dispusă încasarea din contul inculpatului Mîțu Ion în beneficiul părții vătămate Barcaru Marin a prejudiciului moral în mărime de 30 000 (treizeci mii) lei, și a cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 5000 (cinci mii) lei, în rest cerințele părții vătămate fiind respinse ca neîntemeiate.

După cum rezultă din materialele dosarului, sentința a fost contestată cu apel de către avocatul Buguța Elena în numele părții vătămate Barcaru Marin.

La rândul său, instanța de apel fiind investită cu judecarea apelului nominalizat, a admis apelul avocatului Buguța Elena în numele părții vătămate Barcaru Marin, a casat parțial sentința în latura civilă în partea ce se referă la cheltuielile judiciare, și a pronunțat o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care a dispus *încasarea suplimentară cu titlu de cheltuieli judiciare din contul inculpatului Mîțu Ion în beneficiul părții vătămate Barcaru Marin a sumei de 5 000 (cinci mii) lei. În rest sentința fiind menținută fără modificări.*

Astfel, Colegiul penal lărgit, verificând legalitatea deciziei instanței de apel sub aspectul invocat de către autorul recursului, constată că instanța, la examinarea apelului, nu a respectat întru totul prevederile art. 414 alin.(1), 417 alin.(1) pct. 8) Cod de procedură penală, la judecarea cauzei în apel în ce privește latura civilă, iar erorile admise în această parte nu pot fi corectate în ordinea procedurii de recurs.

Analizând conținutul deciziei contestate în latura civilă în partea menținerii dispozițiilor primei instanțe privind respingerea solicitării cu privire la prejudiciul material, Colegiul Penal lărgit consideră că, recursul ordinar declarat de către avocatul Buguța Elena în numele părții vătămate Barcaru Marin urmează a fi admis, cu dispunerea rejudecării cauzei, în această parte, de către Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Rezumând situația de fapt, în raport cu argumentele recurentului în partea acțiunii civile, Colegiul lărgit atestă că, la caz, erorile de drept prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală și-au găsit confirmare, și anume: *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărîrii.*

Așadar, din conținutul sentinței, instanța de recurs constată că, prima instanță, a reținut că „...Respectiv, reieșind din prevederile Codului de procedură

civilă, sarcina probației prejudiciului îi revine persoanei care îl invocă. Cu referire la prejudiciul material, instanța reține că legea procesual penală prevede expres temeiurile de reparare a prejudiciului material. În acest sens reține că părții vătămate i-a fost cauzat prejudiciul în urma deteriorării automobilului pe care Mîtu Ion la dobândit ilicit de la Barcaru Marin. Ce ține de încasarea cheltuielilor de reparare a automobilului, instanța reține că, prin ordonanța din 16 ianuarie 2018 automobilul a fost transmis spre păstrare părții vătămate Barcaru Marin, iar pe versoul ordonanței este inscripția „am primit obiecții nu am”. De la momentul transmiterii bunului până la depunerea cererii de concretizare (31.07.2020) sunt 2 ani de zile, respectiv, instanța consideră că repararea prejudiciului pentru cheltuielile de reparare a automobilului peste 2 ani de la momentul transmiterii sunt neîntemeiate ”.

Totodată, din conținutul sentinței, Colegiul penal lărgit constată că, prima instanță a omis a se expune asupra solicitării părții vătămate privind încasarea din contul inculpatului Mîtu Ion a prejudiciului material cauzat prin săvârșirea infracțiunii în sumă de 13 890 lei, cu titlu de dobândă de întârziere în legătură cu neexecutarea obligației.

La fel, din conținutul deciziei recurate, instanța de recurs constată că, instanța de apel, a reținut „... prima instanță a ținut cont de circumstanțele cauzei, și anume că în rezultatul infracțiunii săvârșite de către inculpat, partea vătămată a fost lipsită de proprietatea sa... Cu referire la soluționarea acțiunii civile în partea încasării prejudiciului material cauzat în rezultatul faptei prejudiciabile, instanța de apel a stabilit, că prin ordonanța din 16 ianuarie 2018, automobilul a fost transmis pentru păstrare părții vătămate Barcaru Marin, iar pe partea verso a ordonanței fiind indicată inscripția „am primit, obiecții nu am”. Prin urmare, instanța de apel a apreciat ca fiind întemeiate concluziile primei instanțe, potrivit cărora din momentul transmiterii bunului până la depunerea cererii de concretizare (31 iulie 2020), au trecut 2 ani, din care motiv încasarea prejudiciului pentru cheltuielile de reparare a automobilului, peste 2 ani de la momentul transmiterii, urmează a fi apreciate în coroborare cu alte date care să confirme temeinicia solicitării. Mai mult, instanța de apel a constatat că în motivarea cerinței de încasare a cheltuielilor de reparare a automobilului, partea vătămată nu a demonstrat legătura causală dintre fapta infracțională săvârșită de către inculpat și deteriorarea automobilului în decursul perioadei de timp în care a fost trimis spre păstrare părții vătămate. Referitor la încasarea dobânzii de întârziere, solicitată de către partea vătămată, instanța de apel a conchis că întrucât această pretenție este una subsecventă celor de bază, cu privire la încasarea prejudiciului material, care au fost respinse ca neîntemeiate și neprobate, rezultă că urmează a fi respinsă și solicitarea accesorie privind încasarea dobânzii de întârziere, or, în lipsa cauzării unui prejudiciu material decade obligația de încasare a dobânzii de întârziere. Mai mult, prima instanță corect a respins această cerință, și din motiv că dobânda de întârziere se aplică unei creanțe certe, or, automobilul a fost transmis părții vătămate spre păstrare și nu urmează a fi calificată ca o datorie pretinsă de la inculpat. Așadar, instanța de apel a conchis că argumentele avocatului, în numele părții vătămate, privind

încasarea prejudiciului material și a dobânzii de întârziere, sunt vădit lipsite de suport juridic, acestea fiind examinate de către prima instanță sub toate aspectele”.

În cazul dat, Colegiul penal lărgit consideră că, instanța de apel, dispunând menținerea soluției primei instanțe în partea respingerii încasării prejudiciului material, nu a prezentat suficiente motive pe care se întemeiază soluția.

Mai mult, Colegiul penal lărgit reține că, prin cererea de apel de către contestatar a fost invocat faptul că potrivit procesului-verbal de audiere suplimentară a învinuitului Mîțu Ion (f.d. 85-86) din 05 septembrie 2018, ultimul a declarat circumstanțe ce țin de starea automobilului și anume că „*automobilul este defectat foarte tare, și anume că este defect motorul, caroseria și alte piese*”, fapt ce a impus partea vătămată să efectueze ulterior defectarea tehnică a automobilului, iar prin declarațiile inculpatului Mîțu Ion, date în cadrul ședinței de judecată în prima instanță acesta a recunoscut prejudiciul privitor la reparații, argumente asupra cărora instanța de apel a omis să se expună.

În altă ordine de idei, deși instanțele de fond rețin că „*părții vătămate i-a fost cauzat prejudiciul în urma deteriorării automobilului*” și că „*partea vătămată nu a demonstrat legătura causală dintre fapta infracțională săvârșită de către inculpat și deteriorarea automobilului în decursul perioadei de timp cât a fost trimis spre păstrare părții vătămate*”, Colegiul penal lărgit apreciază ca fiind pripită soluția instanței de apel, or, potrivit art. 387 Cod de procedură penală, *o dată cu pronunțarea sentinței de condamnare, instanța de judecată, apreciind dacă sînt dovedite temeiurile și mărimea pagubei cerute de partea civilă, este obligată să admită acțiunea civilă, în tot sau în parte, ori să o respingă și doar alin. (3) stipulînd excepția - în cazuri excepționale cînd, pentru a stabili exact suma despăgubirilor cuvenite părții civile, ar trebui amînată judecarea cauzei, instanța poate să admită, în principiu, acțiunea civilă, urmînd ca asupra cuantumului despăgubirilor cuvenite să hotărască instanța civilă.*

Generalizînd cele expuse supra, Colegiul constată că în speța discutată și-a găsit confirmare temeiul pentru recurs prevăzut în art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală - *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărîrii*. În atare situație, erorile admise de către instanța de apel nu pot fi corectate în ordinea procedurii de recurs, deoarece instanța de recurs nu este abilitată cu atribuții de a judeca cauza și a se pronunța asupra legalității sentinței, substituind instanța care a judecat apelul, cu încălcarea prevederilor procesuale-penale la pronunțarea hotărîrii judecătorești.

Astfel, Colegiul penal lărgit consideră că, decizia instanței de apel în cauză urmează a fi casată parțial în latura civilă și anume în partea prejudiciului material, cu dispunerea rejudecării cauzei în această parte de către aceeași instanță, în alt complet de judecată deoarece erorile comise de către instanța de apel, nu pot fi reparate de către instanța de recurs în prezenta procedură.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art.436 Cod de procedură penală, care prevăd procedura de rejudecare și limitele acesteia: să se pronunțe la modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile legii procesual-penale asupra tuturor motivelor invocate în apel și recurs în ce privește latura civilă; să verifice și să aprecieze profund probele prezentate instanței în susținerea recuperării prejudiciului material, în strictă conformitate cu cerințele legii; să le dea apreciere convenită în ansamblu, cu argumentarea admisibilității sau inadmisibilității fiecărei probe examinate în ce privește latura civilă în partea prejudiciului material; să-și argumenteze clar concluziile sale în decizia adoptată, ținând cont de motivele casării deciziei atacate, de practica unitară în acest domeniu, precum și de practica relevantă a CtEDO, și să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art. 417 Cod de procedură penală.

8. În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E :

Admite recursul ordinar declarat de către avocatul Buguța Elena în numele părții civile Barcaru Marin, casează parțial decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 02 noiembrie 2021, în cauza penală în privința lui **Mîțu Ion xxxxxx**, în latura civilă în partea soluționării chestiunii privind încasarea din contul inculpatului a prejudiciului material, și dispune rejudecarea cauzei în această parte, de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În rest decizia contestată, se menține.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată în partea în care a fost dispusă rejudecarea, în rest este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **16 august 2022.**

Președinte

Toma Nadejda

Judecători

Diaconu Iurie

Catan Liliana

Guzun Ion

Boico Victor